

Vlaanderen
is erfgoed

Opheffingsdossier

Woonhuis in Horebeke (Sint-Maria-Horebeke)

Monument

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Opheffingsdossier:

Woonhuis, Horebeke (Sint-Maria-Horebeke), Dorpsstraat 32 –
monument (opheffing)

Onderwerp

Benaming: Woonhuis

Adres of ligging: Dorpsstraat 32, Horebeke (Sint-Maria-Horebeke)

Dossier

Type dossier: opheffingsdossier (Gehele opheffing)

Dossiernummer: 4.001/45062/101.1

Bescherming

Beschermd als: monument

Beschermingsbesluit: ministerieel besluit van 8 juli 1999

URI Besluitendatabank Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/bsluiten/3475>

Inventaris Onroerend Erfgoed

URI Inventaris Onroerend Erfgoed: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7487>

Samenvatting

Het woonhuis Dorpsstraat 32 werd op 8 juli 1999 beschermd als monument omwille van de historische waarde. De dorpskom van Sint-Maria-Horebeke werd op hetzelfde monument beschermd als dorpsgezicht.

De dorpswoning onderging zowel in de jaren 1950 als na de bescherming interne en externe wijzigingen die de erfgoedwaarden aantastten. In het interieur bleven slechts beperkte erfgoedelementen bewaard die herinneren aan de geschiedenis van het pand: een gedateerde 18de-eeuwse moerbalk, een schouwmantel en restanten van de gelagzaal uit de jaren 1950.

Het geheel aan erfgoedwaarden is vandaag te beperkt om een bescherming als monument op Vlaams niveau te verantwoorden. Het gebouw is relevant binnen het dorpsgezicht waarvan de bescherming niet opgeheven wordt.

Datum

Datum: 16/01/2024

INHOUDSTAFEL

1.	Aanleiding tot opmaak van het dossier	4
2.	Beschrijvend gedeelte	4
2.1.	Ruimtelijke context.....	4
2.2.	Historiek van het beschermde goed	4
2.3.	Historiek van het beschermings- en beheerdossier	5
2.4.	Fysieke toestand van het onroerend goed	6
2.5.	Juridische toestand.....	6
2.5.1.	Adres en kadaster	6
2.5.2.	Onroerend erfgoed	6
2.5.3.	Omgeving	6
3.	Evaluerend gedeelte	7
3.1.	Het woonhuis Dorpsstraat 32 in vergelijking met andere geïnventariseerde 18de- eeuwse dorpswoningen.....	7
3.2.	Het huis Dorpsstraat 32 in vergelijking met ander beschermde 18de-eeuwse dorpswoningen	7
3.3.	Het pand Dorpsstraat 32 in vergelijking met andere beschermde gelagzalen.....	8
3.4.	Evaluatie van de opheffing van de bescherming	8
3.5.	Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan	10
3.6.	Motivering van de afbakening van de opheffing	10
4.	Bronnen	10
5.	Bijlagen bij het inhoudelijk dossier	11
5.1.	Omgevingsplan	11
5.2.	Fotobijlage	11
5.3.	Documentatie	11

1. AANLEIDING TOT OPMAAK VAN HET DOSSIER

Dit is het inhoudelijk dossier bij het opheffingsbesluit van het monument woning, Dorpsstraat 32 in Horebeke (Sint-Maria-Horebeke). De opheffing van de bescherming kadert in de evaluatie van het beschermd erfgoedbestand, zoals ingeschreven in de Beleidsnota Onroerend Erfgoed (2019-2024) van minister Matthias Diependaele.

De bescherming van het huis werd onderzocht in het project 'snelle screening' (2021-2022). Deze snelle screening had als doel om op een termijn van anderhalf jaar die beschermingen te detecteren die vandaag overduidelijk niet meer aan de hedendaagse selectiecriteria voor bescherming voldoen. Met uitzondering van de stedenbouwkundige ensembles en het archeologisch en varend erfgoed, werd het volledige beschermd bestand gescreend.

Dit dossier betreft de gehele opheffing van de bescherming als monument van de woning Dorpsstraat 32 in Horebeke (Sint-Maria-Horebeke) uit 1999. Het exterieur van het huis werd na de bescherming gerenoveerd. In het interieur bleven slechts beperkt erfgoedelementen aanwezig die refereren naar de geschiedenis van het huis: een gedateerde moerbalk, een schouwmantel en restanten van een gelagzaal.

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1. Ruimtelijke context

Het gebouw is gelegen ten noordoosten van de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk en palend aan de Dorpsstraat ten oosten, Kerkplein ten zuiden en Rokegem ten westen. (bijlage 5.3 Documentatie, foto 1)

Het goed bevindt zich binnen het dorpsgezicht [Dorpskom van Sint-Maria-Horebeke](#). In het directe gezichtsveld van het goed bevinden zich verscheidene monumenten:

- Dorpsstraat [17](#), [19](#) (pastorie), [25](#), [29](#) en [30](#).
- Kerkplein [3](#) (gemeentehuis) en [11](#).
- de [parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart](#).

Het beschermd onroerend erfgoed in de omgeving van het beschermd onroerend goed wordt weergegeven op een omgevingsplan in bijlage bij dit opheffingsdossier.

De opheffing van de bescherming beperkt zich tot de bescherming als monument van het gebouw. Het gebouw blijft gevat binnen het dorpsgezicht dat niet opgeheven wordt.

2.2. Historiek van het beschermd goed

De bouwgeschiedenis van het pand werd in het inhoudelijk beschermingsdossier bij de bescherming niet beschreven. De bouwgeschiedenis kon als volgt gereconstrueerd worden:

- De constructie van het gebouw gaat minstens terug tot 1765 gezien de gedateerde balk in het interieur. (Ministerieel besluit, bijlage 3, Fotoregistratie, foto 10)
- Op de Ferrariskaart (1771-1778) wordt er op het perceel een hoeve (?) met vier losstaande gebouwen afgebeeld. (Bijlage 5.3 Documentatie, foto 2) Het huidige bouwvolume met de bijgebouwen staat duidelijk afgebeeld op de Atlas der Buurtwegen uit 1843-1845. (Bijlage 5.3 Documentatie, foto 3) Vanaf 1873 tonen de topografische kaarten een U-vormige hoeve met het nog bestaande hoofdvolume, geflankeerd door twee oost-west-gerichte bijgebouwen. (bijlage 5.3 Documentatie, foto 4) Het westelijke bijgebouw wordt niet meer afgebeeld op de topografische kaart van 1939 en het rechter bijgebouw is verdwenen op de topografische kaart van 1969. (Bijlage 5.3 Documentatie, foto's 5 en 6) Sinds dat ogenblik wordt de huidige bewaarde toestand afgebeeld.

- Onder het gebouw bleef een gewelfde kelder bewaard (bijlage 5.3, documentatie, foto 7 en 9)
- De dorpswoning werd vermoedelijk in de jaren 1950 verbouwd tot een herberg bekend als Café 't Hofken. (Ministerieel besluit, bijlage 3, Fotoregistratie, foto 11 tot 13)
 - o De woonruimte werd omgebouwd tot gelagzaal. Daarbij werden de woonkamer en de aansluitende achterkamer (voorraadkamer / bijkeuken) samengevoegd. De ontstane muuropeningen werden in de gelagzaal afgewerkt met imitatie vak- en schoorwerk.
 - o In wat ooit de voorkamer was bleven de moerbalk, gedateerd 1765 en een schouwmantel bewaard.
 - o De kinderbalken en vloerplanken van de zolderverdieping werden vernieuwd. (Ministerieel besluit, bijlage 3, Fotoregistratie, foto 11)
 - o Een tweetal binnendeuren en imitatie vak- en schoorwerk uit de jaren 1950 herinneren aan de gelagzaal. De vloeren werden vernieuwd en de toog werd verwijderd.
- Het buitenschrijnwerk werd voor 1999 vervangen door aluminium schrijnwerk met een ander uitzicht dan traditioneel historische schrijnwerk. Onder andere de traditionele roedeverdeling werd niet hernomen. In hetzelfde jaar waren er zeker geen buitenluiken meer aan de straatzijde. (Ministerieel besluit, bijlage 3, Fotoregistratie, foto 14)

Het gebouw heeft vandaag het voorkomen van een dorpswoning en werd zo ook in de inventaris van het bouwkundig erfgoed opgenomen. (Bijlage 5.3 Documentatie, foto 7)

Het gebouw kon tijdens het plaatsbezoek niet volledig onderzocht worden waardoor de bouwgeschiedenis niet gedetailleerd kan beschreven worden.

2.3. Historiek van het beschermings- en beheerdossier

De woning werd bij ministerieel besluit van 8 juli 1999 beschermd als monument omwille van de historische waarde die als volgt werd gemotiveerd in het beschermingsbesluit: *"als eenlaags woonhuis uit de XVIIIde eeuw, met naderhand gecementeerd gevel, van buitenluiken voorziene vensters, in korfboog afgewerkt deurtje met omlijsting in baksteen met oren en neuten, een gebogen druiplijst en bekronend nisje, met gelagzaal van een voormalige herberg waarbinnen zich nog originele interieurelementen bevinden, zoals een rijk versierde en gedateerde moerbalk (1765) en een haard."*

In het inhoudelijk dossier werd een gedetailleerde beschrijving opgenomen die nog beter de toestand van het huis weer gaf op moment van bescherming: *"Deze eenlaagse woning uit de 18de eeuw telt zeven traveeën en is geplaatst onder een zadeldak met asbestcementleien. De woning staat met haar linker annexe achter de 19de-eeuwse bouwlijn ingeplant, doch een oudere voortuin heeft plaats moeten ruimen voor een banale parking. De gevel werd later gecementeerd en ook het oorspronkelijk schrijnwerk van de van buitenluiken voorziene vensters werd vernieuwd. Het nog bewaarde korfbogige deurtje is voorzien van een omlijsting in baksteen met oren en neuten, een gebogen druiplijst en een bekronend nisje. De woning is thans mede gebruikt als herberg: links bevindt zich de gelagzaal met originele interieurelementen, zoals een rijk versierde en gedateerde moerbalk (1765) en een haard."*

In 1999 werd door de afdeling Monumenten en Landschappen een toelating gegeven om het pand te bepleisteren met een vlakke pleisterlaag in plaats van een cementering met schijnvoegen. (bijlage 5.3 Documentatie, foto 7-9)

Vandaag is het uitzicht van de woning anders in vergelijking met de referentietoestand bij bescherming:

- de reliëfwerking in de gevelafwerking is verdwenen,
- de plint werd lager uitgevoerd dan voorheen,
- de muurankers in de voorgevel werden weggewerkt onder de pleisterlaag,
- de kleur van het pleisterwerk wijzigde van wit naar geel,
- de kroonlijst werd zwart in plaats van wit geschilderd,
- de deuromlijsting werd overpleisterd en geschilderd in dezelfde kleur als de gevel.

2.4. Fysieke toestand van het onroerend goed

De fysieke toestand van het onroerend goed waarvoor dit opheffingsdossier wordt opgemaakt is vastgesteld tijdens een plaatsbezoek op 28 juni 2022. De fysieke toestand is op dat moment fotografisch gedocumenteerd. Deze registratie is als bijlage bij het ministerieel besluit gevoegd en geeft een beeld van de toestand van het onroerend goed op het moment van de opheffing.

Het gebouw is voor zover zichtbaar in goede bouwfysische toestand. Volgende erfgoedelementen zijn verdwenen of aangepast: vernieuwd gevelpleisterwerk zonder imitatievoegen, verlaagde plint, overpleisterde deuromlijsting en muurankers, gewijzigde kleurstelling van het gevelpleisterwerk, gewijzigde kleurstelling van de kroonlijst, gewijzigde afwerking van de deuromlijsting, schrijnwerk (voor 1999), verdwenen buitenluiken.

Een bezoek aan de delen van het huis die niet vermeld zijn in het beschermingsbesluit werd niet toegestaan.

2.5. Juridische toestand

2.5.1. Adres en kadaster

Dorpsstraat 32, Horebeke (Sint-Maria-Horebeke) bekend ten kadaster als: Horebeke, eerste afdeling, sectie B, perceelnummer 536D (deel).

In het beschermingsbesluit van 8 juli 1999 wordt dit kadastraal omschreven als: Horebeke, eerste afdeling, sectie B, perceelnummer 536C (deel).

2.5.2. Onroerend erfgoed

Het pand is:

- bij ministerieel besluit van 8 juli 1999 beschermd als [monument](#) en opgenomen binnen het [dorpsgezicht](#) Dorpskom Sint-Maria-Horebeke;
- opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed bij ministerieel besluit van 20 juni 2023, zowel onder de noemer [Dorpskom Sint-Maria-Horebeke](#) als onder de noemer [Dorpswoning](#);
- opgenomen in de wetenschappelijke inventaris van het onroerend erfgoed onder de [Dorpskom Sint-Maria-Horebeke](#), [dorpswoning](#) en [Omgeving van Tissenhovemolen](#).

2.5.3. Omgeving

Volgens het origineel gewestplan Oudenaarde goedgekeurd in 1977 is het goed gelegen in woongebied met landelijk karakter.

Het gebouw is volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 gelegen in een herbevestigd (Agrarische en Groene) gebied, deelruimte 1. Zwalm.

3. EVALUEREND GEDEELTE

3.1. Het woonhuis Dorpsstraat 32 in vergelijking met andere geïnventariseerde 18de-eeuwse dorpswoningen

In de inventaris van het bouwkundig erfgoed zijn er [252 dorpswoningen](#) opgenomen met een vermelding '18de eeuw'. Het betreft zowel 18de-eeuwse panden als gebouwen met een 18de-eeuwse kern maar later verbouwd of met een jonger (19de – of 20ste-eeuws) uitzicht. De gebouwen hebben minstens twee maar vaker drie en meerdere traveeën. Het aantal bouwlagen varieert van één tot drie. Het dak is vaak een overstekend dak met pannen belegd. Vandaag worden de dorpshuizen gebruikt voor woning, handels- of horecazaak. De gevelafwerkingen variëren van (geschilderde) baksteen, tot [gepleisterd](#), [sierbepleistering](#) en [geglazuurde tegels](#).

In Horebeke werden twee gebouwen als dorpswoning benoemd:

- [Dorpsstraat 32](#) in Sint-Maria-Horebeke
- [Korsel 21](#) in Sint-Maria-Horebeke (bijlage 5.3 Documentatie, foto 10)

Beide panden werden ook beschermd als dorpsgezicht. Enkel het pand in de Dorpsstraat 32 is ook als monument beschermd.

In vergelijking met de andere dorpswoningen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed is het gebouw Dorpsstraat 32 geen uitzonderlijke realisatie. Meerdere gebouwen zijn gedateerd dankzij een [jaarsteen](#), [jaaranker](#), [jaartal in een topgevel](#) of een [moerbalk](#). Meerdere van die geïnventariseerde gebouwen hebben een uitgesproken vormgegeven gevel die getuigt van de bouwperiode. (bijvoorbeeld [Dorpsstraat 35, Middelkerke](#)).

3.2. Het huis Dorpsstraat 32 in vergelijking met ander beschermde 18de-eeuwse dorpswoningen

Er zijn in Vlaanderen [34 dorpswoningen uit de 18de eeuw](#) beschermd. De vorm van bescherming varieert van monument tot stads- of dorpsgezicht en landschap. Samen bieden ze een doorsnede van de verschillende types dorpswoningen in Vlaanderen naar grootte, gevelafwerking, dakbedekking, context en regionale verspreiding. De meeste van die gebouwen getuigen nog op overtuigende wijze van het uitzicht van een dorpswoning in de 18de eeuw (bijvoorbeeld: Schoolstraat 26-28 in Beringen; Hoegaardsesteenweg 12 in Bierbeek; Veldstraat 24 in Buggenhout; René De Clercqstraat 8 in Deerlijk; Hansbekedorp 39-41 in Deinze; Ommegangstraat 3 in Kluisbergen; Sint Maartensplein 13-15A-B in Koekelare; Izegemsestraat 101-103 in Kortrijk; Nokeredorpstraat 28-30, 28A in Kruisem; Kluisstraat 14 in Lanaken; Kleine Molenstraat 6 in Riemst; Sint Jobsteenweg 17-19 in Schilde; Turnhoutsebaan 112 in Schilde; Potterstraat 2 in Sint-Gillis-Waas; Dorpsplein 2 in Tervuren; Kloosterhofstraat 30 in Voeren. (bijlage 5.3 Documentatie, foto 11-26)

In Horebeke werden twee dorpswoning beschermd:

- [Dorpsstraat 32](#) in Sint-Maria-Horebeke (monument en dorpsgezicht sinds 1999)
- [Korsele 21](#) in Sint-Maria-Horebeke (dorpsgezicht sinds 1986)

Het pand Dorpsstraat 32 werd ernstig verbouwd in de jaren 1950 voor de inrichting als herberg en kende ook nadien ingrijpende aanpassingen zoals de aanpassing van het schrijnwerk. In 1999 werd de gevelafwerking gewijzigd.

Het pand Korsele 21 behield zijn gevelopbouw, schrijnwerk, gevelafwerking en is bovendien gelegen in een aangepaste context.

Binnen het project 'verdwenen en aangetast erfgoed' en 'snelle screening' werd de opheffing voorgesteld van vier dorpswoningen: het ensemble van [dorpswoningen met omgeving, Sterrestraat 17-21 in Tielt](#), het [Sint-Margriethospitaal, Zottegemstraat 8-10 in Maarkedal](#) en [Dorpswoning, Drongenplein 15-16 in Gent](#). De vier panden hebben

gemeenschappelijk dat hun exterieur en interieur doorheen de tijd ernstig aangepast en gerenoveerd werd waardoor ze aan herkenbaarheid inboetten (Zottegem, Gent) of dat de erfgoedwaarden verloren gingen (Tielt). (bijlage 5.3 Documentatie, foto 27-29).

In vergelijking met de andere beschermde dorpswoningen verloor het pand Dorpsstraat 32 in Horebeke zijn sobere doch kenmerkende exterieurafwerking. Enkel de overpleisterde en herschilderde deuromlijsting herinnert nog aan zijn 18de-eeuwse oorsprong.

Het volume van het gebouw is echter nog steeds zeer karakteristiek voor een éénlaags dorpswoning uit de 18de eeuw. In die zin vormt het nog steeds een waardevol onderdeel van het stedenbouwkundig weefsel van Sint-Maria-Horebeke dat beschermd werd als dorpsgezicht.

3.3. Het pand Dorpsstraat 32 in vergelijking met andere beschermde gelagzalen

In Vlaanderen zijn [87 cafés](#) beschermd. Verschillende daarvan behielden een waardevol interieur. Bij de recente bescherming van verschillende cafés in de Vlaamse Rand was de aanwezigheid van een authentiek café-interieur het belangrijkste selectiecriteria. (bijvoorbeeld [Au Cher Ami](#) in Drogenbos, [Café De Hoorn en buurpand](#) in Beersel, [Eldorado](#) in Grimbergen. Bijlage 5.3 Documentatie, foto 26-28)

Gezien de beperkte aanwezigheid van erfgoedelementen die verwijzen naar de gelagzaal van Café 't Hofken (enkele binnendeuren, imitatie vak- en schoorwerk) en de verdwijning van cruciale elementen als een toog en de tapkast, heeft het pand geen erfgoedwaarde als voorbeeld van een naoorlogs café.

3.4. Evaluatie van de opheffing van de bescherming

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming".

In functie van een algemene evaluatie van het beschermd bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermd erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde.

De evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen is gebaseerd op:

- de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen [en de cultuuroederen die er integrerend deel van uitmaken] hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen;
- de vijf selectiecriteria die gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:
 - 1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, het type of het oeuvre;
 - 2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed leesbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;
 - 3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde type of een bepaald oeuvre;
 - 4° ensemble: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;

5° context: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke visuele of inhoudelijke relatie is.

De evaluatie van de erfgoedwaarden van het woonhuis Dorpsstraat 32 in Horebeke op basis van de erfgoedwaarden en huidige criteria voor bescherming is als volgt:

1° zeldzaamheid: het gebouw is geen uitzonderlijk vormgegeven noch een uitzonderlijk goed bewaarde dorpswoning in vergelijking met andere geïnventariseerde en beschermde dorpswoningen. In Vlaanderen werden 252 dorpswoningen uit de 18de eeuw opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Daarvan zijn er 34 beschermd. Meerdere gebouwen hebben eenzelfde typologie en afwerking als het gebouw Dorpsstraat 32 in Horebeke. Het verlies aan erfgoedelementen in het exterieur en interieur hebben bovendien de zeldzaamheid in vergelijking met de andere beschermde panden negatief beïnvloed. Door de verbouwing tot herberg in de jaren 1950 ging de planopbouw en interieurelementen van het 18de-eeuwse gebouw verloren. Ook het herberginterieur uit de jaren 1950 verloor cruciale elementen als tapkast en toog. Er bleef vandaag noch een zeldzaam leesbaar 18de-eeuwse gebouw bewaard, noch een zeldzaam goed bewaarde naoorlogse herberg. De nog aanwezige erfgoedelementen zijn niet dusdanig zeldzaam dat ze een bescherming als monument van een hoevewoning, een dorpswoning of een naoorlogse herberg verantwoorden. De erfgoedelementen onderschrijven bijgevolg onvoldoende de historische en architecturale waarde van een 18de-eeuws dorpswoning om op basis van zeldzaamheid beschermd te worden;

2° herkenbaarheid: het verlies aan bouwonderdelen en erfgoedelementen in het exterieur en interieur heeft de herkenbaarheid van het gebouw als een 18de-eeuws hoeve, dorpswoning of naoorlogse herberg ernstig aangetast. De inrichting tot herberg vernielde de herkenbaarheid van de 18de-eeuwse boerenwoning. Door het verwijderen van cruciale onderdelen van een herberg zoals een toog en tapkraan is ook de herkenbaarheid van een naoorlogse herberg ernstig geschaad. Door de aanpassingen aan het exterieur en interieur zijn de historische en architecturale waarden ernstig geschaad;

3° representativiteit: het verlies aan bouwonderdelen en erfgoedelementen in het exterieur en interieur heeft de representativiteit van het gebouw als een 18de-eeuws hoeve, dorpswoning of naoorlogse herberg ernstig aangetast. Door het verlies van de planopbouw van de hoeve geven de nog bewaarde fragmenten, de gedateerde moerbalk, schouw en kelder geen eenduidig representatief beeld meer van een 18de-eeuwse hoeve of dorpswoning. Het verlies van erfgoedelementen uit het naoorlogse café-interieur waaronder cruciale elementen als een toog of tapkraan, verminderen de representativiteit van de naoorlogse gelagzaal. De historische en architecturale waarde zijn er ernstig door geschaad;

4° ensemble: de verbouwing van de 18de-eeuwse boerenwoning in de jaren 1950 tot herberg vernielde grotendeels de historische planopbouw en inrichting van het gebouw. De nog aanwezige 18de-eeuwse erfgoedelementen zoals de gedateerde balk, de schouw en de kelder vormen geen ensemble dat het pand expliciet duidt of herkenbaar maakt als een 18de-eeuwse dorpswoning. Door de verwijdering van cruciale elementen uit de gelagzaal is ook het interieur niet langer herkenbaar als een herberg uit de jaren 1950. De aanwezige erfgoedelementen ondersteunen onvoldoende de architecturale en historische waarde van het gebouw;

5° context: het gebouw vormt een volwaardig onderdeel van het beschermde dorpsgezicht van Sint-Maria-Horebeke. De volumewerking, een éénlaags pand met zadeldak, vormt nog steeds een kwaliteitsvol onderdeel van de stedenbouwkundige aanleg van Sint-Maria-Horebeke die gekenmerkt wordt door afwisselende grotere en kleinere bouwvolumes uit de 18de en 19de eeuw. Het gebouw ondersteunt dus nog steeds de historische waarde van het dorpsgezicht.

De bescherming van het woonhuis Dorpsstraat 32 in Horebeke als monument wordt opgeheven omwille van het algemeen belang. De bescherming van het dorpsgezicht blijft behouden.

3.5. Registratie van de erfgoedwaarden die verloren gaan

Het inhoudelijk dossier bij de opheffing documenteert en registreert de erfgoedwaarden van het monument in voldoende mate.

3.6. Motivering van de afbakening van de opheffing

De bescherming als monument van het woonhuis, Dorpsstraat 32 te Horebeke (Sint-Maria-Horebeke), wordt geheel opgeheven. Het kadastraal perceel gevat door de opheffing is opgenomen in artikel 2 van het ministerieel besluit.

4. BRONNEN

Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, beschermingsdossier OO001836, Dorpsgezicht Horebeke-Sint-Maria-Horebeke, (S.N. 1999).

Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Lopend archief, Horebeke, Dorpsstraat 32.

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Atlas van de Buurtwegen, opgesteld naar aanleiding van de wet op de buurtwegen van 10 april 1841, schaal 1:2.500 (overzichtsplannen schaal 1:10.000).

Topografische kaarten van België, Eerste editie, Krijgsdepot, uitgegeven in 1865-1880, schaal 1:20.000.

Kaart van België, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1928-1950, schaal 1:20.000.

Kaart van België, Militair Geografisch Instituut, uitgegeven in 1949-1970, schaal 1:25.000.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpswoning* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7487> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpskom Sint-Maria-Horebeke* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7501> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Herenhuis* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7470> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Hoeve: boerenwoning* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7466> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Pastorie Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartparochie* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7469> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Gesloten hoeve: boerenwoning* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7464> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Villa Wel Tevreden* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7480> (geraadpleegd op 28 november 2023).

Opheffingsdossier: Woonhuis, monument

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Gemeentehuis en Vredegerecht Sint-Maria-Horebeke* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7488> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpswoning* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7490> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/7842> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpskom Sint-Maria-Horebeke* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/138607> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpswoning* [online], <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/138616> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpskom Sint-Maria-Horebeke* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300137> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Dorpswoning* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/43766> (geraadpleegd op 28 november 2023).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2023: *Omgeving van Tissenhovemolen* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135215> (geraadpleegd op 28 november 2023).

5. BIJLAGEN BIJ HET INHOUDELIJK DOSSIER

5.1. Omgevingsplan

5.2. Fotobijlage

De fotoregistratie van de fysieke toestand, gevoegd als bijlage bij het ministerieel besluit, bevat alle relevante foto's voor dit dossier. Er is geen afzonderlijke fotobijlage bij het dossier gevoegd.

5.3. Documentatie

De documentatie bij het inhoudelijk opheffingsdossier bevat bijkomend materiaal zoals kaarten, postkaarten, archiefphoto's, bouwplannen, kadastrmutaties, hoogtemodellen, e.d. dat het dossier verder onderbouwt of illustreert.